

september 2025

In deze editie

- Toch nog op vakantie
- Grasbeton
- Vervoer
- Veel overleg en actie

Inhoud

1	Foto voorkant: blij met helpende handen	18	Column Lidy — Eigen regie..... of toch nie??
2	Inhoud & Over SGO	19	Bewoners gezocht
3	Toch nog op vakantie als je 85 en bijna 90 bent..	20	Ervaringen gebruikers AVAN, het OV en Valys
4	It takes a village to raise a child	21	Zorgeloos naar school
5	Gemeentelijk beleid en SGO	22	Leidraad Inrichting Openbare Ruimte
6	NAH-nieuws	23	Agenda
7	Gezellige fietstocht met het NAH-café	24	Gespot in de Overbetuwe
8	De eerste rollatorbank van de Overbetuwe	25	Nieuwe geleidelijnen in Elst
9	Afsluiting van de stages HAN	26	Sporten
10	Wandelen en fietsen, bijzondere routes	27	Sporten
11	Nieuws van Ieder(in)	28	Speelprojecten Herveld/ Andelst
12	SGO stond op 12 juni op de markt in Elst	29	Speelprojecten Herveld/ Andelst
13	Veel overleg...	30	Elfde fotopuzzeltocht 14 september
14	Veel overleg.....	31	Foto's van elders in de wereld
15	Veel overleg.....	32	Nieuwe locatie en tijd puzzeltocht
16	Veel overleg.....		
17	Twintigste zwemvierdaagse		Advertenties SGO: pagina's 16, 24, 27

Over SGO

Go Nieuws is een gratis uitgave van de SGO en verschijnt elk kwartaal. Dit is **jaargang 28 nummer 1**. De SGO (Stichting Gehandicaptenplatform Overbetuwe) is een gespreks- en overlegpartner voor mensen met een beperking in de gemeente Overbetuwe, een gemeente met elf dorpskernen. Het platform wijst gemeente, organisaties en instellingen op zaken die de integratie van gehandicapten in de samenleving belemmeren. Uitgangspunt is dat iedereen volwaardig aan het maatschappelijk leven deel moet kunnen nemen.

Secretariaat SGO

Ineke Nab
De Helster 21
6661 AH Elst

T: 06 4339 2730
E: secretaris@sgo-overbetuwe.nl
I: sgo-overbetuwe.nl

**Adreswijzigingen en aanmeldingen voor
het SGO-blad kunt u
doorgeven aan het secretariaat**

Bestuur SGO

Functie

Voorzitter
Penningmeester
Secretaris
Nieuwsblad, website, NAH
Bestuurslid
Bestuurslid
Bestuurslid/Toegankelijkheid
Bestuurslid
Contactpersoon Elst
Contactpersoon Herveld, Andelst, scholenproject
Contactpersoon Zetten, Hemmen
Contactpersoon Driel
Contactpersoon Heteren
Contactpersoon Oosterhout
Contactpersoon Randwijk
Contactpersoon Valburg

Naam verantwoordelijke

Rachida Stroet
Marco Verschoor
Ineke Nab
Jeanne Verdijk
Jan Spek
Hetty Wieringa
Peter te Dorsthorst
Martine Berkhout
Willy vd Hoeven
Ans Selman
vacant
Andreas Ladestein
vacant
vacant
vacant
vacant

Telefoonnummer

06 1777 3152
06 3079 7927
06 4339 2730
06 3372 6667
06 4894 3056
06 8396 7466
06 2346 8887
06 2809 7020
06 2537 6243
06 5164 7349
06 5384 5306

Toch nog op vakantie...

Toch nog op vakantie als je 85 en bijna 90 jaar bent...

Al dertien jaar zorg ik voor onze dochter die cerebrale parese heeft. Ik ben mantelzorger. Dat weten we niet anders. Onze oudste dochter is jong mantelzorger, ook heel gewoon. Zij is dat ook volledig gewend. Even iets van de vloer oprapen wat haar zusje heeft laten vallen; even aan haar polsen of knieën voelen, moet ze een vest aan of juist iets uit? Even die steen of stok aan de kant schoppen zodat zij niet zo hobbelt met haar rolstoel. Dus mantelzorgen zijn we gewend, daar is ons leven op ingericht, daar is de auto op ingericht, daar zijn onze vakanties op ingericht.

En als dan je vriendin heel complexe botbreuken oploopt bij een heel stom ongeval, dan ga je haar helpen. Want ze kan nu niet de trap op, ze kan zich niet douchen, ze kan geen spullen boven pakken, ze kan geen autorijden en in het begin ook niet zelf brood smeren. Dus al sinds maart ga ik vrijwel iedere week een dagdeel naar haar toe om te

helpen, planten water geven, de was doen, haar haren doen, vuilnis wegbrengen, kleding naar beneden brengen, medicijnen ophalen, een rondje met haar rijden, haar seizoenstafel gezellig maken en haar naar fysiotherapie of het ziekenhuis brengen. Dat past nog wel in ons leven, dat past er wel bij in de agenda en het is nog gezellig ook! We genieten van het lekkere weer en de zomer komt eraan. Dus nu ook klusjes buiten.

Ik dacht aan mijn ouders, die inmiddels al 85 en bijna 90 zijn. Ze zouden nog zo graag op vakantie gaan maar op die leeftijd werkt niet alles meer zo goed mee. Ze kamperen al sinds hun huwelijk in 1966, samen op de motor, naar Duitsland met een klein tentje en later jarenlang met mij en mijn broer en zus naar Zwitserland met de vouwwagen. Later werd het een caravan. En nu nog steeds hebben ze een caravan. Maar door veel medische problemen bleef die in de stalling staan.

Zonneschermen, de potten met bloemen, de parasol, de tafel en de stoelen erbij en de vakantie is begonnen!

Voor onze jongste dochter bouwden we een badkamer en slaapkamer aan ons huis en daardoor paste de caravan niet meer tussen de schuur en de aanbouw door. Dertien jaar geleden kampeerden ze nog achter in onze tuin. Dat zou nu ook zo leuk zijn. En zo bedacht ik dat dat wel kan met het caravannetje van mijn vriendin. We gingen alles opmeten en toen stelde ik het voor aan mijn ouders, maar dat wilden ze niet! Maar het plan begon wel te kriebelen bij mijn vader. Hij ging stilletjes de caravan opmeten en wilde toen ineens weten hoe breed ons tuinhek was...

En jawel! Het ging gebeuren. Niet achter in de tuin, maar vóór de schuur paste de caravan wél! Hun eigen caravan. Vol met de vertrouwde spulletjes. Hun eigen bed. 16 juni was het zover. Ik haalde de bloemen, de scootmobiel en elektrische fiets op met onze rolstoelbus. Mijn vader en moeder kwamen daarna met de caravan. Passen en meten en met de 'mover' perfect op zijn plek gezet.

Heerlijk dat het zo kan. En voor mij nog wat extra mantelzorgen. Watertank bijvullen, rollator klaarzetten in de ochtend. Na een drukke dag papa het trapje ophelpen, mijn moeder meenemen naar een concert van Concordia en helpen zoeken waar de sleutels nu weer gebleven zijn. Even extra eten koken als ze rond vijf uur in slaap gevallen zijn, zodat ze gelijk kunnen aanschuiven en opletten dat ze voldoende drinken en ingesmeerd zijn met zonnebrand. En verder gezellig samen eten, we laten ons trakteren op taart en geven hun een ijsje na het eten. Ik pluk wat bloemetjes voor op de tafel en we kletsen gezellig bij ieder kopje koffie.

Ook de medische zorg die mijn vader nodig heeft kon gewoon geregeld worden door Buurtzorg. Dus mede door deze zorg is het een geslaagde vakantie geworden van twee weken, misschien in het najaar weer?

Margrethe

“It takes a village to raise a child”

Deze uitspraak vond ik altijd al heel mooi. Hoe mooi is het dat een kind opgroeit met zoveel mensen om zich heen. Tot een volwaardig groot mens. Van de een leer je met dieren omgaan, van de ander leer je hoe je een toren bouwt, bij die ene oom leerde je houthakken en van je tante leerde je gebarentaal. Maar hoe is het eigenlijk als een kind dat veel zorg nodig heeft opgroeit? Hoeveel ooms en tantes, broers en zussen, juffen en meesters heb je nodig? Hoeveel handen helpen jou opgroeien? Handen die je haar kammen, handen die jouw handen zijn bij het leggen van knopen op scouting. Handen die voor jouw handen een spalk vormen, handen die jouw arm opereren, handen die je dragen over een klimrek of in moeilijke tijden.

Hoeveel handen hebben jou al aangeraakt?
Hoeveel handen hebben jou al verzorgd?
Hoeveel handen hebben jou laten genieten?
Hoeveel handen hebben over jou geschreven?
Hoeveel handen laat jij jou helpen om de dingen te doen die jouw hoofd bedenkt,
maar die jouw handen niet kunnen?
Hoeveel handen heb jij nodig gehad en nog?
Met al die handen samen wordt jij een steeds handiger mens!

Kijk nu nog eens naar de foto op de voorpagina

Margrethe

Gemeentelijk beleid en SGO

SGO onderhoudt op vele fronten contacten met de gemeente, zoals rond de invulling van de openbare ruimte, diverse bouwprojecten, de invulling van het sociaal en individueel domein in termen van ondersteuning en compensatie (Wmo), vervoersmogelijkheden en onmogelijkheden en jeugd.

Uitgangspunt voor de SGO is het inclusief beleid

Inclusie gaat over het op een gelijkwaardige manier omgaan met de verschillen tussen mensen. Bij inclusief beleid gaat het erom dat iedereen volwaardig mee kan doen in alle levensdomeinen, en daarin geen belemmeringen ondervindt, ook mensen met een beperking. Denk aan de levensdomeinen veiligheid, ruimte, sport, zorg en werk.

Opvallend hoe heftig deelnemers van de NAH-cafés de periode vlak na hun hersenletsel hebben ervaren. Het onbegrip, de verwachtingen en een woud aan regels, plus professionals die vinden dat mensen iets moeten. Hoe hun leven totaal ontwricht is, en zij zoekend zijn naar wat wél kan.

Contacten met de gemeente betreffen zowel beleidsmatige aspecten als de praktische uitvoering van het vastgestelde beleid. Daarbij moet gewerkt worden binnen allerlei vormen van vaak ingewikkelde wet- en regelgeving en dito procedures. De inspanningen van SGO zijn soms succesvol soms ook niet..... Daarbij moet aangetekend worden dat de gemeente de belangen van verschillende maatschappelijke partijen moet wegen.

In 2024 heeft Overbetuwe een inclusieagenda voor de periode 2025-2030 opgesteld. Overbetuwe wil een gemeente zijn waar alle inwoners erbij horen en mee kunnen doen: “Iedereen telt en doet mee”. De inclusieagenda sluit daarmee aan op het Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025: ‘Een sterke sociale basis in Overbetuwe’

Hierin zijn vier hoofddoelen vastgelegd om te komen tot een sterke basis:

1. Inwoners hebben zorg voor elkaar.
2. Inwoners van Overbetuwe zijn vitaal en doen mee.
3. Ondersteuning is passend en dichtbij.
4. Voorzieningen zijn toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed.

Door de SGO wordt de inclusieagenda van harte ondersteund, worden de stappen van de gemeente nauwlettend gevolgd en wordt relevante input geleverd.

Als SGO, met veel ervaringsdeskundigen, zijn we voortdurend aan de slag om inzichtelijk te maken wat het gemeentelijk (voorgenomen) beleid voor mensen met een beperking betekent of zal betekenen. Hoe zit het met de bejegening. Voelt men zich gehoord, wordt er geluisterd. Welke vragen leven er. Kan men participeren, wat zijn de belemmeringen, hoe kun je voorkomen dat er obstakels zijn?

Inclusie zit helaas nog lang niet bij iedereen en op alle beleidsterreinen ‘tussen de oren’

Op onze website staan alle activiteiten en inzet van SGO op dit gebied, niet alleen bij de gemeente.
www.sgo-overbetuwe.nl

Zaza kwam in het nieuws in 2019, al vele jaren geleden. Maar helaas worden in de Overbetuwe ondanks het inclusieve speelbeleid nog steeds nieuwe nest-schommels in een bak zand geplaatst. Zaza kan er nog steeds niet bijkomen.

NAH-café's 2025, *lotgenotencontact* ook voor mantelzorgers.

Data en onderwerpen per locatie:

NAH-café Elst De Ruimte St Maartenstraat 32b. Tijd: 10.30—12.00 uur Om de twee maanden op dinsdagochtend	NAH-café Heteren De Huiskamer Kwadrant 2. Tijd: 10.30—12.00 uur Om de twee maanden op woensdagochtend	NAH-café Andelst / Herveld De Hoendrik Het Dorpsplein 22, Herveld. Tijd: 10.30—12.00 uur Om de twee maanden op dinsdagochtend
16 sept. , Sociaal Team Overbetuwe 11 november	24 sept. , Sociaal Team Overbetuwe 12 nov. , logopedie Het Kompas	23 sept. , logopedie Het Kompas 18 nov. , Sociaal Team Overbetuwe

Anita werd door Omroep Gelderland geïnterviewd

Op zaterdag 19 juli hoorden we Anita op Radio Gelderland over haar leven met NAH.

Het Programma Gelderland Helpt had ons van te voren benaderd. Zij vonden het mooi dat de NAH-café's ook in de zomer doorgaan. Daarnaast staat het thema NAH bij hen volop in de aandacht. Anita is deelneemster van het NAH-café Herveld/Andelst, zij was bereid om dit interview voor de radio te doen. Gelukkig kreeg ze van tevoren een gesprekje over wat er gevraagd zou gaan worden. Complimenten voor Anita, ze hield een heel rustig en duidelijk verhaal! Dank!

Luister naar het interview met Anita op

<https://www.gld.nl/radio/programma/gelderland-helpt/27> (vanaf minuut 43) van 19 juli.

Gastspreker in het NAH-café Heteren

Op 9 juli kwam bij het NAH-café Sander Heij op bezoek. Hij weet als bewoner van Heteren (al ruim 80 jaar) veel en vooral smakelijk te vertellen over het Heteren van vroeger, de grote gezinnen van destijds en waar ze van leefden. Ook de trouwfoto's uit die tijd liet hij zien. De boerderijen die er toen stonden, veel kwam uit eigen tuin, zo ook de tabak. Voor een aantal bezoekers bleek dit zeer herkenbaar te zijn en de verhalen werden dan ook aangevuld met herinneringen en anekdotes. Sander bracht ook nog uit eigen tuin een bak pruimen mee, Eldense Blauwen. Superlekker!

Gezellige fietsochtend met het NAH-café

Op woensdag 4 juni genoten de bezoekers en vrijwilligers van het NAH-café Heteren van een gezellige en actieve ochtend. De dag begon in de Huiskamer van Heteren met een kop koffie of thee, waarna de groep samen op pad ging voor een fietstocht van ongeveer een half uur door de mooie omgeving.

Ondanks het regenachtige weer zat de sfeer er goed in. Tijdens het fietsen viel de regen gelukkig mee, slechts een paar druppels, die de pret zeker niet wisten te drukken. De fietstocht werd georganiseerd door studenten van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, die zich de afgelopen maanden achter de schermen hebben ingezet voor het NAH-café.

Na afloop werd er samen genoten van een ijsje bij cafetaria De Uitkijk, die speciaal voor de groep een half uur eerder haar deuren opende. Een bijzonder element van de ochtend was het gebruik van een duofiets, beschikbaar gesteld door de Buitenband. Deze fiets biedt mensen die niet (meer) zelfstandig kunnen of willen fietsen een kans om toch actief te blijven en even lekker op de fiets te stappen.

Kom naar een NAH-café in de Overbetuwe

NAH-café is er voor iedereen in de Overbetuwe die te maken heeft met niet-aangeboren hersenletsel. Dat kan soms ook met een ziekte zoals MS of parkinson, of bijvoorbeeld na hartfalen.

De Stichting Gehandicaptenplatform Overbetuwe organiseert sinds een paar jaar dit lotgenotencontact; ook voor naasten, samen met ForteWelzijn/ Mantelzorg. Geregeld vragen wij NAH-professionals zoals een logopedist, ergotherapeut of ervaringsdeskundige hun informatie te delen.

Vaak blijkt dat pas als je weer thuis bent je vragen hebt op allerlei terreinen. Of blijken klachten verband te houden met je hersenletsel. Hoe ga je daarmee om, waar kun je hulp krijgen. Op de website van de SGO is veel info te vinden over het aanbod van hulp in onze regio. <https://sgo-overbetuwe.nl/niet-aangeboren-hersenletsel-overbetuwe/>

De cafés vinden op drie locaties plaats: in Elst, Heteren en Herveld/Andelst. Gemiddeld zijn er tussen de 10 en 15 bezoekers. Een keer in de twee maanden op dinsdag of woensdagochtend (Heteren). Er zijn geen kosten aan verbonden.

Mail ons als je een keer wilt komen: sgo.overbetuwe@gmail.com of bel 06 3372 6667

De eerste rollatorbank van de Overbetuwe

De eerste rollatorbank van de Overbetuwe staat in Valburg!

De SGO was betrokken bij de aanleg van de buitenruimte van het MFC Knooppunt Valburg. Onlangs werd dit plein geopend. Wat ziet het er mooi en toegankelijk uit! Zo zou het vaker kunnen. We keken en dachten mee wat haalbaar was. Ja, vooral: er werd geluisterd! De geleidelijnen vanaf de bushalte liggen nu langs een veilige route aan de achterzijde (daar missen we wel nog enkele tegels naar de toegangsdeur). De twee invalidenparkeerplaatsen zijn keurig voorzien van klinkers (geen grasbeton) en van enorme afmetingen. En geweldig dat er twee rollatorbanken zijn geplaatst. Je kunt zittend op je rollator naast de andere bankgebruikers plaats nemen en bij het opstaan gebruik maken van de leuning! Top!

Jong en te maken met NAH?

Een van onze bezoekers, Lars, is aan het bekijken of er een contactmogelijkheid kan komen voor jonge mensen met NAH. Hij is zelf 28 jaar en zoekt leeftijdsgenoten in de regio: 06 4382 9342

Afsluiting van de stages HAN

Zowel bij het scholenproject als bij de NAH-café's waren afgelopen half jaar in totaal 10 studenten één dag per week aan de slag. Ze gingen mee naar een aantal basisscholen en maakten kennis met de mensen van het NAH-café in Heteren. Daarnaast voerden ze een aantal opdrachten uit in het kader van het persoonlijke leerproces van hun studie. Voor het scholenproject maakten ze een hartstikke mooi nieuw werkboekje waar we ontzettend blij mee zijn. Ze interviewden zelfs Eva Eikhout die vanuit haar auto hen tussendoor te woord stond.

Voor de NAH-café's stelden ze een tevredenheidsenquête op én een nieuwe folder inclusief een lijst van locaties waar wij ze mogen neerleggen. Als activiteit organiseerden ze een fietstocht in Heteren voor de mensen van het NAH-café (zie het verslag van Carmen op p.7).

Student: "Ik wist niet dat hulpmiddelen zo belangrijk kunnen zijn".

Ook voor ons (Ans en Jeanne) was het een nieuwe, hartstikke leuke ervaring om met deze studenten aan de slag te gaan. We voelden ons in het begin ook wel in het diepe gegooid, wel begeleiden maar niet (te veel) sturen. We zagen hoe handig de meesten hun digitale vaardigheden toepasten, ze werkten zonder problemen met AI. De een communiceerde heel makkelijk, de ander was afwachtend. Maar ze waren stuk voor stuk sociaal en betrokken. Hopelijk kunnen deze studenten dit stukje ervaring uit de praktijk in gaan zetten bij hun verdere studies.

Op 11 juni toonden alle groepjes studenten in Elst hun eindresultaten aan de hand van een pitch.

Wandelen en fietsen, bijzondere routes

Belevingskaart Overbetuwe/ Lingewaard

Begin juni werd in Ressen deze kaart feestelijk onthuld door een aantal wethouders van beide gemeenten. Ook de SGO was hiervoor uitgenodigd, Rachida en Hetty waren erbij.

Helaas is er op de kaart geen enkele aandacht besteed aan de toegankelijkheid van de routes en gebouwen, een gemiste kans zo vonden Hetty en Rachida. En dat vinden de makers ook, ze gaan ermee aan de slag.

Eerder gaf de SGO dit ook aan in de opstartfase van de belevingskaart (2022) van Elst, helaas vond men dat toen echt niet in hun kaart passen.

Van verborgen parels tot historische iconen - de Belevingskaart laat zien hoeveel moois er in Overbetuwe & Lingewaard te ontdekken valt. Elke plek vertelt haar eigen verhaal. De Belevingskaart verbindt mensen, ze nodigt uit om op pad te gaan, verhalen te delen, herinneringen op te halen en samen trots te zijn op wat onze gemeenten zo bijzonder maakt.

Overbetuwe geeft een boekje uit met vier wandel- en fietsroutes

Onderweg ontdekt u het verhaal achter opvallende kunstwerken en bijzondere locaties: wat heeft die bronzen man in zijn mand verzameld? Waar kunnen we sporen van de Romeinen vinden, die hier duizenden jaren geleden leefden? En waar wijzen die vreemde verkeersborden naartoe? Ga op pad en laat u verwonderen door de rijkdom van onze gemeente! Dit boekje is op het gemeentehuis gratis op te halen. Op 30 juni vond de lancering plaats in Westeraam bij de Leugenboom.

We hoopten dat een aantal routes ook toegankelijk zouden zijn. Helaas is dit in dit boekje niet aangegeven. Bent u iemand die graag wandelt en deze routes gaat volgen? Wij zijn benieuwd wat uw bevindingen zijn, zijn ze geschikt om per rolstoel of met een loophulpmiddel te lopen?

Ieder(in) roept politiek op: TIJD VOOR GELIJKE RECHTEN

Ondanks stevige kritiek van de Verenigde Naties in 2024, wordt het VN-verdrag Handicap in Nederland nog steeds onvoldoende nageleefd. Mensen met een beperking hebben vaak levensbrede en levenslange ondersteuning nodig, maar zijn afhankelijk van vier soorten wetten die nauwelijks op elkaar aansluiten. “Passende zorg en ondersteuning is van groot belang voor de kwaliteit van leven van mensen met een beperking. En ook voor hun naasten, zeker voor bijvoorbeeld ouders van mensen met een intensieve zorgvraag”, zegt Ieder(in)-directeur Deborah Lauria.

Naleving van de Europese Toegankelijkheidsakte: producten en diensten moeten toegankelijk zijn

Vanaf 28 juni 2025 moeten veel producten en diensten voldoen aan de toegankelijkheidseisen van de Europese Toegankelijkheidsakte. Deze akte werd in 2019 aangenomen door het Europees Parlement. In Nederland heeft dit geleid tot de **Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften producten en diensten**. Op de website van de overheid staat uitgelegd aan welke toegankelijkheidseisen producten en diensten moeten voldoen en welke uitzonderingen er gelden.

VN-verdrag Handicap & samen naar school

Betere ondersteuning voorkomt dat kinderen met een beperking of chronische ziekte uitvallen. En dan thuis komen te zitten of onnodig doorgestuurd worden naar een jeugdzorgtraject. Bovenal kunnen kinderen met en zonder beperking dan zoveel mogelijk samen naar school. Gescheiden naar school gaan, is namelijk in strijd met het VN-verdrag Handicap. Het verdrag schrijft voor dat het Nederlandse onderwijssysteem inclusief moet worden. Inmiddels zijn ook steeds meer mensen in de onderwijswereld daarvan overtuigd.

Zet ik de Stap

Wil je iets nieuws gaan proberen? Overstappen van dagbesteding naar beschut werk bijvoorbeeld? Of vanuit de Wajong naar een betaalde baan? Of stoppen met het werk dat je nu doet, omdat het niet meer gaat? Dan is de kans groot dat je niet precies weet wat daarvan de gevolgen zijn. Dat maakt zo'n stap spannend.

Mensen van Zet ik de Stap geven je duidelijke informatie over de voor- en nadelen van zo'n verandering. Ze leggen ingewikkelde regels uit en kunnen je doorsturen naar adviseurs voor een persoonlijk advies. Zij helpen jou om zelf te kunnen kiezen. Website: www.ZetikdeStap.nl

*“In mijn vorige baan liep ik vast,
nu doe ik weer mee, op mijn eigen manier”*

SGO stond op 12 juni op de markt in Elst

Recht voor het gemeentehuis stond een enorme kraam te wachten. Prima zonnig weer erbij ook. Goed geregeld! De Swisstrack van Martine, de Hippocampe van Margrethe en de ultra lichtgewicht meeneem oprijplank van het scholenproject stonden bij onze vlag om de aandacht te trekken.

We spraken die ochtend met veel bekende en onbekende mensen. Allerlei onderwerpen passeerden de revue zoals de geparkeerde auto's voor een oprit of half op de stoep die de doorgang belemmeren. De blindegeleidelijnen in de Kleine Molenstraat die niet meer kloppen konden meteen met de toevallig passerende ambtenaar worden bekeken. Er werd melding gemaakt dat er voor een kind met beperking geen school te vinden is. We maakten kennis met enkele gemeenteraadsleden. Maar ook vragen zoals "Wanneer is de puzzeltocht?" en "Staan jullie er volgende week weer?" kwamen voorbij. Al met al een gezellige en waardevolle ochtend.

Veel overleg...

In de afgelopen maanden vonden er overleggen plaats tussen de SGO en beleidsambtenaren van de gemeente. Maar we spraken ook met vertegenwoordigers van andere organisaties, zoals met Jan Rouwhorst van het Centrum Management Elst. Onze SGO-voorzitter Rachida maakte kennis met de Adviesraad Sociaal Domein en zijn nieuwe voorzitter. We stonden als SGO ook weer met een gezellige voorlichtingskraam op de weekmarkt in Elst. Kortom we hebben veel mensen gesproken en veel informatie uitgewisseld.

Overleg over het leerlingenvervoer

Waardevol gesprek van SGO met de gemeente

De gemeente gaat ten aanzien van het leerlingenvervoer eerst uit van wat de ouder zelf kan doen. Dit wordt zorgvuldig bepaald aan de hand van de wettelijke kaders.

Knelpunten

De grootste knelpunten binnen het leerlingenvervoer zijn de reisduur, (het eerste kind op de route wordt als eerste opgehaald en wordt als laatste weggebracht), tekort aan personeel, steeds drukker wegen tijdens spitsuren en de combinatie van onwenselijk gedrag van kinderen in één taxi waarbij soms een taxi-chauffeur niet meer wil rijden op die route.

Klachtafhandeling AVAN

Punten als tevredenheid en afhandeling van klachten zijn besproken. Er is een extern bureau dat de klanttevredenheid over AVAN door middel van enquêtes in kaart brengt. Slechts 43% van de klagers maakt gebruik van het officiële klachtenmeldpunt, waar de beoordeling van de afhandeling een 5,2 krijgt. Klachten via andere kanalen scoren lager. Avan scoort hiermee onder de norm. De SGO is benieuwd wat u van die enquêtes over AVAN vindt. Laat het ons weten!

De SGO evalueert voortaan over al deze zaken één keer per jaar met de gemeente

We leerden via 'Teams' de nieuwe directeur van Ieder(in) kennen:

Deborah Lauria

Deborah ziet de directeursfunctie bij Ieder(in) als een geweldige kans om haar kennis en ervaring nu op

landelijk niveau in te zetten. "Ik zet me heel graag in om onze samenleving inclusiever te maken. Ik ben daarom zeer gemotiveerd om samen met het team en de leden van Ieder(in) de doelen van het VN-verdrag Handicap te helpen realiseren." Ze vertelde dat ze graag 'gevoed' wordt door belangenorganisaties zoals de SGO. Onze voorzitter Rachida zal regelmatig naar Utrecht gaan om aan de vergaderingen en overleggen van Ieder(in) deel te nemen.

Veel overleg.....

Netwerkbijeenkomst Inclusieve Samenleving

Er is onlangs een beleidsstuk 'Inclusie Overbetuwe' verschenen. Naar aanleiding van dit stuk vinden er netwerkbijeenkomsten plaats.

*Waar hoort een inclusieve samenleving uit te bestaan,
wat is ervoor nodig en hoe ga je dat realiseren*

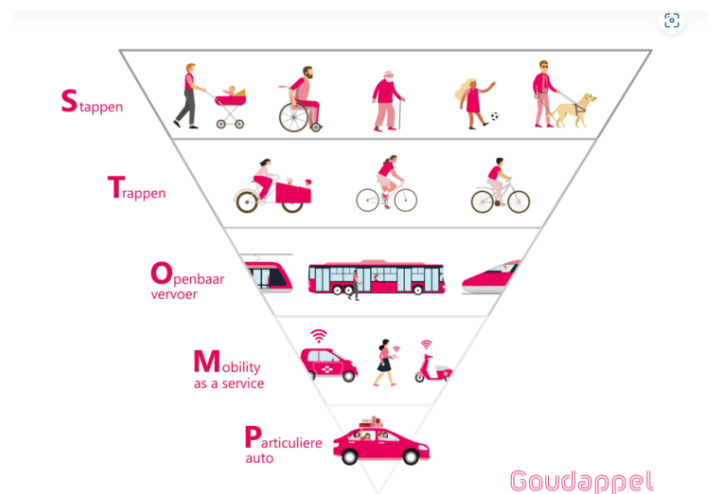
Wethouder Chantal Theunissen leidde de bijeenkomst samen met twee beleidsmedewerkers van de gemeente. Het gesprek ging vooral over hoe er input geleverd kan worden vanuit de verschillende belanghebbenden om een inclusieve samenleving vorm te geven.

Er waren vertegenwoordigers van verschillende organisaties aanwezig: BijOnsThuis, Adviesraad Sociaal Domein, de SGO, de Stichting Turks Cultureel Centrum 'Anadolu' en een ervaringsdeskundige van 'makkelijk lezen'. Andere genodigden hadden zich afgemeld. Er is met elkaar besloten om in de startfase vaker af te spreken. De eerstvolgende keer is in oktober.

Mobiliteitsplan Overbetuwe

We waren uitgenodigd bij de tweede presentatie Mobiliteitsplan van Bureau Goudappel. Uitgangspunt bij dit ontwerp is dat de voetganger op de eerste plaats komt. Gevolgd door fietsers, het Openbaar Vervoer en daarna pas de auto's. Dit wordt aangeduid met het woord STOMP.

Mooi om te zien dat de punten die wij vorige keer als platform hebben ingebracht ook grotendeels zijn opgenomen.

Overleg SGO met het Centrum Management Elst (CME), Jan Rouwhorst

De mooie ambities en plannen van het CME voor de komende jaren omvatten punten zoals **een duurzaam, leefbaar en vitaal centrumgebied en een goed bereikbare omgeving voor bewoners en bezoekers**. Studenten van de HAN zullen het komend jaar uit gaan zoeken wat daarvoor nodig is. We hebben aangegeven daarbij betrokken te willen worden. Ook hebben we Jan gewezen op het bestaan van het onderdeel **Toegankelijkheid** op de website van Ons

Overbetuwe waarop al veel toegankelijkheidsinformatie van de gebouwen en winkels uit de hele Overbetuwe staat.

Ons verzoek is om de locaties van gehandicaptenparkeerplaatsen op de centrumplattegrond te vermelden. We waren blij om te horen dat CME kijkt of er een publieke (rolstoel)toilet ruimte te realiseren is. Overigens werd de bellensactie van de SGO afgelopen winters door de winkeliers gewaardeerd. Goed dat we elkaar in het vervolg weten te vinden, zeker op het gebied van de toegankelijkheid.

Centrum-management Elst is een stichting waarin ondernemers uit het centrum van Elst, vastgoedeigenaren en de gemeente samenwerken aan het versterken van het centrum.

Zorginkoop en kwaliteitstoetsing in het sociale domein Overbetuwe

Binnen het bestuur van de SGO is afgesproken dat wij ons nader gaan verdiepen in het proces van zorginkoop en kwaliteitstoetsing door de gemeente. In juni vond een eerste (vruchtbaar) overleg plaats rond deze thematiek met een drietal sleutelfunctionarissen bij de gemeente.

De gemeente heeft belangrijke taken voor de zorg en ondersteuning voor de inwoners die dat nodig hebben in de thuissituatie. De gemeente kan die zorg niet zelf bieden, maar schakelt daarvoor andere deskundige partijen in (aanbieders), waarmee productieafspraken worden gemaakt.

Zorginkoop in het sociaal domein omvat verschillende deelterreinen die zijn opgenomen in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) zoals vervoer, huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding, woningaanpassingen en persoonlijke verzorging. Daarnaast ligt ook de Jeugdzorg op het bordje van de gemeente.

***Bij de zorginkoop gaat het grofweg over drie elementen:
prijs, volume en kwalitatieve invulling.***

Op sommige terreinen maakt de gemeente zelfstandig afspraken met (zorg-) aanbieders, op andere terreinen wordt dat in gezamenlijkheid met elf gemeenten (Centraal Gelderland) gedaan. Afspraken worden jaarlijks of vijfjaarlijks gemaakt.

In ons overleg met de gemeente werd de intentie uitgesproken om dit overleg periodiek te houden.

Van onze kant zullen onder andere onderwerpen ter bespreking zijn:

- Bereikbaarheid voor cliënten
- Communicatie en informatievoorziening
- Afstemming en coördinatie tussen aanbieders
- Terugkoppeling kwaliteitstoetsing naar SGO

*Elf gemeenten in de regio Centraal Gelderland (Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar) werken samen op het gebied van inkoop van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein. De uitvoering wordt gedaan door: **Inkoop sociaal domein Centraal Gelderland**. Deze organisatie maakt onderdeel uit van de [Modulaire Gemeenschappelijke Regeling \(MGR\) sociaal domein Centraal Gelderland](#). De MGR is van en voor de samenwerkende gemeenten.*

Toekomstig fietspad langs de Linge

Begin juni vond een informatiebijeenkomst plaats in het MFC in Valburg over het fietspad langs de Linge. Op de eerste tekeningen en plattegronden is te zien waar overal rekening mee moet worden gehouden. Er volgt nog een heel traject voordat het fietspad klaar is. Vanuit de SGO pleiten we voor brede fietspaden waarbij driewielers, handbikers en scootmobielers elkaar zonder problemen kunnen passeren. Ruime bochten, geen paaltjes en enge randjes. De Fietzersbond heeft een boekje op de website staan, speciaal over onze doelgroep. [Fietzers met een beperking verdienen meer aandacht](#)

Kennismaking SGO met wethouders Rik van den Dam en Karel Grimm

Op woensdag 9 juli spraken we met beide wethouders. Het was vooral een kennismakingsgesprek, wie zijn zij, wie zijn wij en welke posten bekleden zij.

Rachida heeft namens de SGO gesproken over wat wij allemaal doen. Ook is aan de wethouders gevraagd wat hun inbreng is wat betreft toegankelijkheid en inclusie. Of zij zicht hebben op zaken die wel of niet opgepakt worden. Zij gaven aan dat er wel beleid is maar dat de uitvoering niet altijd goed gaat.

Bewustwording

Zij gaven aan dat er bij de bespreekpunten in vergaderingen een kopje duurzaamheid staat als geheugensteuntje maar toegankelijkheid of inclusie niet! Gaven aan dat het geen onwil is maar dat het een stukje bewustwording is. Verder is afgesproken dat zij ons weten te vinden wanneer bepaalde zaken zich voordoen en wij hen kunnen benaderen mocht er iets zijn.

Taken Rik van den Dam

- Financiën en Belastingen
- Groen inclusief klimaatadaptatie en biodiversiteit
- Water en riolering
- Landelijk gebied waaronder landschappelijke ontwikkeling
- Milieu- en omgevingszaken (ODRA)
- Schuldienstverlening
- Armoede en minimabeleid
- Werk en inkomen (P-wet)
- Groene Metropoolregio: Ontspannen regio

Taken Karel Grimm

- Woonbeleid
- Economische zaken en bedrijventerreinen
- Maatschappelijk en gemeentelijk vastgoed
- Grondzaken
- Inkoop en aanbesteding
- Doelgroepenvervoer inclusief leerlingenvervoer
- Groene Metropool Regio: Productieve Regio

Heb jij iets met het thema werk en inkomen?

De SGO zoekt enthousiaste vrijwilligers die met dit thema aan de slag willen gaan. Denk aan onderwerpen als armoede, werk, bijstand en meedoen in de maatschappij.

Lijkt het je leuk om dit op te pakken en samen te kijken wat we kunnen betekenen voor onze doelgroep?

Neem contact op met Ineke Nab! 06 4339 2730

Twintigste zwemvierdaagse

Elly (boven) en Theo (onder) krijgen de medaille van de 20^e zwemvierdaagse (foto rechts-onder) omdat ze vanaf het begin meedoen.

Traditioneel wordt er in de laatste week van het seizoen door EZ&PC een zwemvierdaagse georganiseerd. Voor de groep ZMFB (zwemmen voor mensen met een fysieke beperking) wordt de zwemvierdaagse georganiseerd op de laatste vijf maandagen voor de zomerstop. Je zult je afvragen waarom we vijf maandagen plannen. Dat doen wij om, ondanks ziekte of ziekenhuisafspraken, mensen zo goed mogelijk de kans te geven om op vier maandagen te kunnen zwemmen.

Op 26 mei jl. is een enthousiaste groep van tien zwemmers begonnen aan de individuele uitdaging. Helaas mochten we, vanwege technische problemen in het zwembad, op 16 juni niet zwemmen en viel er dus een dag uit. Goed uitgerust, door tweede Pinksterdag viel er ook nog een maandag uit, hebben de zwemmers nog twee maandagen kunnen zwemmen.

Op maandag 30 juni hebben we als ZMFB seizoen 2024-2025 afgesloten in aanwezigheid van wethouder Wijnte Hol. Onder het genot van koffie/thee met gebak werden de oorkondes/medailles van de zwemvierdaagse uitgereikt door de wethouder. Op dit moment genieten we van de zomervakantie. We hopen op **maandag 18 augustus weer te beginnen.**

KOM ZWEMMEN

Er is zeker nog plek voor mensen die bij ons willen komen zwemmen. Wij zwemmen op maandag van 11:00-12:00 uur in de Helster, het water is op dat moment wat warmer dan normaal.

Heeft u interesse dan bent u van harte welkom om een paar keer, gratis en zonder verplichtingen, mee te zwemmen. Wilt u eerst nog wat informatie, dan kan dat bij:

Ans Hommerson tel. 06 3632 0280

Hetty Wieringa tel. 06 8396 7466

U kunt ook mailen naar ons verenigings-emailadres:

zmfb@ez-pc.nl

Hetty Wieringa

Column Lidy – Eigen regie.... of toch nie??

Lidy (59) woont samen met haar man in Elst. Hun drie oudste zonen (30, 28 en 24) en hun jongste dochter (23) zijn allen het huis uit. Yasmine woont begeleid. Zij is bekend met het syndroom van Albright én Noonan. Voor haar betekent dit dat ze, onder andere, een verstandelijke beperking heeft. Lidy vertelt in haar column, hoe het dagelijkse leven eruit ziet met een kleurrijk gezin.

Tegen de tijd dat jullie dit lezen, is het al het einde van de zomer. Terwijl ik dit zit te schrijven, zijn manlief en zoon bezig om een hor van de Action in een raam te plaatsen. Zoals gewoonlijk maak ik de plannen en mogen de mannen ze uitvoeren, dus ook deze hor. Het blijkt een onding te zijn wat meer dan gezond verstand vraagt om in elkaar te zetten. Gelukkig zijn ze zo lief om door te zetten, zodat het ding vanavond in het raam zal zitten. Waarom dat is, is omdat hier morgen een drietal Vierdaagse lopers met aanhang arriveert en we nu alles in gereedheid brengen. Het hele huis is omgetoverd tot een heuse B&B en er is zelfs een extra slaapkamer gepimpt en ingericht. En daar wil ik het met u over hebben. Die slaapkamer is de oude kamer van Yasmine.

Yasmine kreeg een kamer op zolder

Zij is, toen de laatste zoon uit huis ging, naar één van de zolderkamers vertrokken, eentje met een eigen wastafel. We hebben zelfs een mooi tweepersoons bed gekocht, kleedjes neergelegd en gordijntjes opgehangen.

Kortom, een puike kamer voor als Yasmine het weekend naar Elst komt. We gebruiken bewust het woord 'Elst' en niet 'thuis', omdat we vinden dat voor haar Nijmegen op dit moment haar 'thuis' is. Hebben we dat aan haar gevraagd? Nee, eigenlijk niet, dat vonden wij een goed idee. Haar kamer hier inrichten hebben wij gedaan, hebben we haar

gevraagd hoe ze het wilde hebben? 'Nee'. Tjonge, en ik maar roepen dat 'eigen regie' bij mij hoog in het vaandel staat..... beetje meer zelfreflectie kan geen kwaad.

Yasmine komt steeds beter voor zichzelf op

Maar gelukkig gloort er hoop aan de horizon, Yasmine komt steeds beter voor zichzelf op! Want we proberen het wel, om haar steeds meer regie te geven. We merken wel, doordat wij altijd de beslissingen vóór haar genomen hebben, dat ze het lastig vindt om zelf te kiezen. Zo ook voor de dagbesteding. Ze werkt op het hoofdkantoor van Pluryn in de bedrijfskantine, tezamen met begeleider André en dat vindt ze fantastisch. Ze werkte eerst ook bij Blixem, daar had ze al meerdere keren aangegeven dat ze het niet leuk vond, teveel dingen door elkaar, waardoor ze zich verloren voelde. Dus we gingen op zoek naar een andere plek. Via, via kwamen we heel toevallig op de Tarweg uit. We waren eigenlijk op zoek naar de kantine van De Driestoom op de Boekweitweg en daar werden we doorverwezen naar de Tarweg. We hadden geen afspraak en zijn gewoon naar binnen gelopen. Het bleek een grote hal te zijn waar industrieel werk verricht wordt. De sfeer was er goed, en ondanks dat het een grote hal was, was er overzicht, gecreëerd met allerlei kleinere afdelinkjes met plantenbakken ertussen, waar de klussen uitgevoerd werden. De een was aan het werk op de lockmachine om 'slurpzakken' dicht te naaien, de ander was sondemateriaal voor het ziekenhuis aan het inpakken. Ik zag de ogen van Yasmine oplichten, want ze woont nu dichtbij het ziekenhuis en ze is er regelmatig geweest, dus dat leek haar wel wat. Kortom, we hebben haar laten kiezen of ze een dagje mee wilde lopen en dat wilde ze wel. Daarna koos ze definitief voor de

overstap op de maandag. Bij de overstap naar de Tarweweg werd al wel gezegd dat het de bedoeling was dat ze minimaal twee dagen af zou nemen. De locatie op de Tarweweg is inmiddels verhuisd naar de Boekweitweg, het is een mooi centrum geworden met allerlei activiteiten voor mensen met een beperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt. Dus tja, die tweede dag..... dat was voor Yasmine een lastige keuze, want het liefst wilde ze behouden wat ze had. We hebben het tijdens een gezamenlijk overleg besproken, daarna heeft haar persoonlijk begeleider het haar nog gevraagd, daarna zou ik het er met haar het weekend over hebben, maar tot een beslissing kwam ze niet.

Dus tja, wat dan te doen als ouder? Ik heb haar toen maar voorgesteld dat we tot aan de vakantie niets zouden veranderen en dat ze ná de vakantie de maandag en dinsdag naar de Boekweitweg zou gaan en de woensdag en vrijdag naar Het Hoofdkantoor. Nou, daar kon ze zich wel in vinden.

Maar nu even terug naar de Vierdaagse lopers en de gepimpte slaapkamer. Ik ging met Yasmine naar de Kwantum om nog wat spulletjes voor de decoratie te halen. Ik koos van alles en nog wat, toen we op de lampenafdeling kwamen. Ik vroeg haar wat ze leuk vond, ze koos een zwarte lampenvoet met een roze lampenkap erop. Ik vond het wel geinig, maar eigenlijk té duur voor zo'n logeerkamer. Ik

probeerde nog wat andere combinaties voor te stellen, maar daar ging ze niet zo makkelijk meer in mee. Ze hield voet bij stuk dat het deze combi moest worden. Een stemmetje in mij zei dat het best een dure business zou worden omdat ik er twee nodig had. Maar omdat ze zó bij haar standpunt bleef, wilde ik haar daar ook in belonen en ik kocht deze combi dus twee keer. Daarna natuurlijk op de foto, zodat deze ook op de Socials geplaatst kan worden voor het ouderinitiatief. Ze was super-trots en ik uiteindelijk ook, omdat ze zo'n mooie combi uitgezocht had. Ik weet zeker dat de lopers die op die kamer gaan slapen, goed van het roze licht gaan genieten.

Lidy

Bewoners gezocht!

De woon/zorglocatie in Elst, waar de groep ouders van Ouderinitiatief 'Bij Ons Thuis' een plek gaat realiseren, krijgt steeds meer vorm. Zoals het er nu naar uitziet zullen per 2027 de 16 bewoners er hun intrek nemen.

Heb jij een verstandelijke beperking en ben je op zoek naar een plek waar je 24/7 begeleiding hebt? Ben je 18 jaar of ouder? Vind je het leuk om in een groep te wonen met 16 andere gelijkgestemde jongeren? Wil je een eigen studio helemaal voor jezelf en samen met de groepsleden leuke activiteiten ondernemen?

Heb je ouders/verzorgers die mee willen praten over hoe de zorg eruit komt te zien of over de inrichting van het gebouw?

Meld je dan snel aan!

Meer info: <https://www.wooninitiatiefbijonsthuis.nl/>

Ervaringen gebruikers AVAN, het OV en Valys

Gestrand in Arnhem

Een van onze bestuursleden maakt regelmatig gebruik van AVAN (Aanvullend Vervoer regio Arnhem –Nijmegen). De laatste tijd gaat ze vaker op bezoek bij iemand in het Rijnstate Ziekenhuis. Voor de heen- en terugreis boekte ze de ritten in het systeem van AVAN. Helaas bleken de ritten terug (in de vroege avond) tot drie keer toe niet te kloppen. De rolstoelbus kwam niet, de klantenservice kon niets meer doen, zeiden ze. Volgens hen zou hun nieuwe computersysteem het af laten weten. Wat nu... De enige optie bleek uiteindelijk als 'gast' van een patiënt in Rijnstate te blijven slapen. Niet zo handig als je daar niet op gerekend hebt, denk aan kleding en medicijnen.

De tweede en derde keer is er na uren wachten ergens een chauffeur opgeduikeld door AVAN. Ons bestuurslid diende een klacht in bij AVAN. Het is inmiddels uitgezocht. De klacht is doorgestuurd naar de IT-afdeling. Volgens hen zou het niet goed geboekt zijn, oftewel 'Het systeem heeft de rit niet gepakt'.

Geen strand..

Eind juni en begin juli was het tropisch heet. Dus wilde iemand met haar kinderen lekker aan het water gaan zitten, zoals de rest van Nederland dat ook doet. Ze boekte een rit met AVAN. Tot haar grote verbazing bleek dat niet mogelijk. AVAN had namelijk besloten dat er geen rolstoeltaxivervoer geboekt kon worden omdat het Nationale Hitteplan van kracht was. Ondanks het airco-systeem moeten de klanten én de chauffeurs beschermd worden tegen de hitte, vindt AVAN.

Dit is de eerste keer dat dit zo bedacht is. En het is wel bijzonder, immers in het Nationale Hitteplan staat niet wat wél of niet mag. Dat is aan de organisaties zelf. Bijvoorbeeld de ene school draait een tropenrooster en de andere gaat op slot.

Dit voelt wel heel erg betuttelend... En ja, de gewone bussen rijden wel, ook zij hebben airco maar blijkbaar hittebestendige chauffeurs en passagiers...

De gewone bus is toegankelijk en klantvriendelijk? **NEE**, zeker niet allemaal!

Een van onze mensen gaat regelmatig per elektrische rolstoel met de bus mee. Via de uitschuifplank op het verhoogde perron kan ze zo de bus inrijden. Tenminste als die plank niet vast zit, wat nogal eens gebeurt en dan moet je op een volgende bus wachten. Maar er kunnen nog meer dingen tegen zitten. Bijvoorbeeld een zwaar geïrriteerde

chauffeur die vindt dat het inchecken alleen voor in de bus kan. In dit geval checkte de dochter voor twee personen in bij de achteringang. Immers daar reed haar moeder (rolstoelgebruiker) via de uitschuifplank de bus in. Schreeuwend en boos riep de chauffeur door de bus dat ze vóór in moest checken... Hij luisterde niet naar hun beleefde antwoord: "Dit is mijn de dochter die mij begeleidt". Bij het uitgaan van de bus ging het weer niet goed, moest de chauffeur de bus een stuk terugzetten. En op de vrij normale vraag waarom hij zo boos was, knalde hij de deuren dicht en vertrok...

Valysrit 'loos' verklaard

Ik reisde van Elst met Valys, bovenregionaal vervoer, via Zwolle naar Kampen...

Op maandag 23-6 is het al misgegaan, op die dag moest ik ongeveer anderhalf uur wachten op de taxi. Uiteindelijk ben ik toch bij mijn hotel in Zwolle aangekomen.

De volgende dag had ik de Valysrit staan om 8:25 uur om naar Kampen te gaan. Om 7:55 uur werd ik gebeld waar of ik wel niet was? Op dat moment was ik nog op de kamer, tandenpoetsen en de laatste spullen in de koffer zodat ik om 8:10 uur beneden kon staan. Ik had de bevestiging dat de rit om 8:25 uur stond. De chauffeur hield bij hoog en laag vol dat de rit om 8 uur stond en mij loos zou melden als ik niet binnen twee minuten bij de bus was. Dat kon ik echt niet halen.

Ik ben dus 'loos' gemeld. Eerst zei men dat ik dan maar de volgende dag moest reizen. Daarvan heb ik aangegeven dat dat geen optie was omdat ik naar een conferentie in Kampen moest en de fout niet bij mij lag. Iets wat volgens taxicentrale Zwolle wél het geval was.

Na een uur bellen en soebatten kreeg ik toch nog een nieuwe rit aangeboden maar dat kon niet eerder dan 10:00 uur, dit werd 10:15. Dat mag want een ritboeking kent een marge van een kwartier voor en een kwartier na. Ik was al met al iets over 11 uur binnen, anderhalf uur te laat en heb helaas de presentatie van Fokko, mijn man, gemist.

Ik had in de avond een rit van Kampen naar Herveld en dat ging helemaal goed.

Het was een heel vervelende ervaring met Valys. Valys is een niet erg toegankelijke onderneming. Ik heb mijn kilometers van de rit van maandagmiddag en dinsdagmorgen teruggekregen en heb ook geen eigen bijdrage, dit is conform de algemene voorwaarden van Valys.

Overigens bleek dat het taxibedrijf dat de rit uitvoerde zelf de tijd had aangepast omdat het hun beter uitkwam met schoolvervoer.....

Zorgeloos naar School

Iedere chronisch zieke leerling of student zou zorgeloos naar **school** moeten kunnen gaan. Toch is dat in de praktijk lang niet altijd vanzelfsprekend. Chronisch zieke leerlingen en studenten zijn een blinde vlek binnen het regulier onderwijs. Zorgeloos naar School biedt praktische handvatten voor leerlingen, studenten, ouders en scholen om samen de juiste ondersteuning of aanpassingen te vinden. Kijk bij [het aanbod van Zorgeloos naar school](#) voor gesprekstoets voor basis-, voortgezet

onderwijs en mbo. Of struin door de [overkoepelende thema's](#); vermoeidheid, mobiliteit, gym, toetsen & examens en verzuim. Dit zijn voor deze doelgroep universele thema's, die belangrijk zijn om maatwerk rondom te organiseren. Er is een [gratis gids](#) te downloaden op de website van de Stichting Zorgeloos naar School

Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 17 procent van de leerlingen een chronische aandoening heeft. De impact hiervan, ook op leren en presteren, is vaak nog onvoldoende bekend binnen de school.

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte

Goed Nieuws

In de **Leidraad Inrichting Openbare Ruimte** (LIOR) Overbetuwe staan voortaan ook specifieke eisen over toegankelijkheid, onder andere:

- Houd in het ontwerp rekening met gebruik van de verkeersstructuur door mindervaliden, conform de Richtlijn toegankelijkheid van CROW.
- Voetpaden en kruisingen moeten geschikt zijn voor visueel en lichamelijk gehandicapten.
- Pas geleidetegels toe op voetpaden bij bushaltes en oversteekplaatsen.
- Pas op- en afritten toe bij trottoirs ter hoogte van kruisingen en oversteken.
- Parkeervakken uitvoeren in elementenverharding of grasbetonstenen. Alleen op parkeerterreinen eventueel asfaltverharding toepassen. Keuze voor verhardingssoort altijd in overleg met de gemeente.
- Grasbetonstenen of andere toepassingen in het kader van klimaatadaptatie in overleg met gemeente. Gehandicaptenparkeerplaatsen niet in grasbeton uitvoeren.
- Geen straatkolken in gehandicaptenparkeerplaatsen.

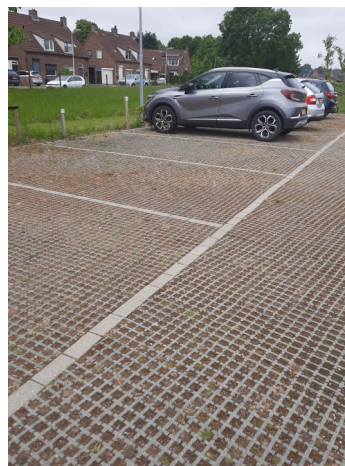
De hele LIOR 2025 is terug te vinden op de website van de Overbetuwe en www.CROW.nl

Mozartstraat Elst

De Pas Elst

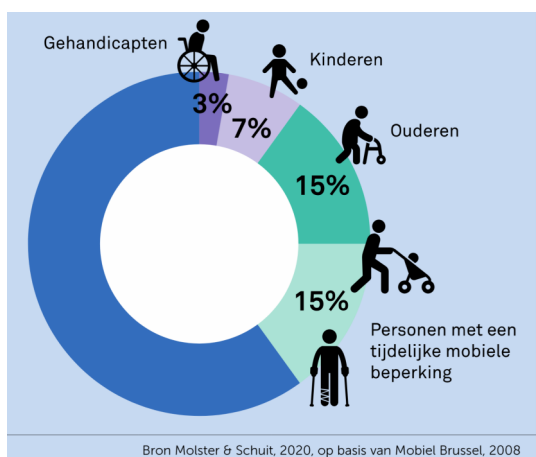
Virehof Driel

Toch zijn er vraagtekens

Waar parkeer je als je geen invalidenparkeerkaart (nodig) hebt en misschien wel met een rollator of stok loopt? In bijvoorbeeld de nieuwe woonwijk De Pas liggen de parkeervakken niet bij je voordeur en is er nergens sprake van een egale parkeergrond... Behoorlijk ONVEILIG. In deze wijk is tot op heden geen enkele algemene gehandicaptenparkeerplaats aangelegd. Dat is niet fijn als er iemand op bezoek komt die dit nodig heeft. Waarom niet? En hoe ga je in deze wijk een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken aanleggen? Dat zijn extra kosten....

Waarom zijn er in de ene nieuwbouwwijk wél standaard gehandicaptenparkeerplaatsen (de Weegbree in Zetten), Virehof in Driel en in de andere géén (de Pas in Elst)?

kennisplatform
CROW

Zo'n 40% van de mensen stelt speciale eisen aan de openbare ruimte

Agenda

Agenda Parkinson

Bike voor Parkinson, 6 september start in Valkenburg, hét jaarlijkse unieke fietsevenement waar mensen met parkinson(ismen), naasten, zorgverleners en iedereen die deze mensen een warm hart toedraagt samenkomen.

Padel voor parkinson. Op 20 september vinden er door heel Nederland Padel4Parkinson toernooien plaats, ook in Nijmegen, locatie volgt.

Benefietconcert, 28 september, in het Markant Theater in Uden, genaamd 'Shaken not Stirred'. Het concert wordt georganiseerd door vier jonge mensen die zelf de ziekte van Parkinson hebben, en de opbrengsten gaan naar ParkinsonNL; www.inactievoorparkinson.nl/project/benefietconcert-shaken-not-stirred-2

DE REHACARE van 17 tot 20 september 2025

International Trade Fair
for Rehabilitation and Care
DÜSSELDORF, GERMANY
17-20 SEPTEMBER 2025

Member of MEDICAlliance

Grote vakbeurs in de Messe van Düsseldorf net over de grens bij Venlo, met een compleet aanbod voor mensen met een zorgvraag: mobiliteits- en dagelijkse hulpmiddelen, hulpmiddelen voor de ambulante of stationaire zorg, communicatietechniek, barrièrevrij wonen en ideeën voor vrije tijd, reizen en sport. Bijna 967 exposanten uit 42 landen en 50.600 bezoekers. Er staan veel bedrijven uit Nederland en Duitsland.

Special Sports Event

Op zondag 21 september 2025 vindt het zesde Special Sports Event plaats, een sportdag speciaal voor alle mensen met een beperking in Gemeente Lingewaard.

Op Sportpark Ressen kun je tussen 11.00 en 14.00 uur weermeedoen aan allerlei leuke activiteiten van sportverenigingen. info@specialsportsevent.nl
bel: [088-4081325](tel:088-4081325)

Week van Toegankelijkheid 2025, van 6 t/m 12 oktober

In deze week willen we als SGO een tour gaan organiseren, vanaf het gemeentehuis naar een basisschool lopen, rollen of (laten) rijden. Datum, dag en tijdstip stemmen we nog af. We hopen dat er een groot aantal ambtenaren, wethouders, politici, winkeliers en CME-leden meedoen.

Dit jaar vragen we extra aandacht voor toegankelijk onderwijs. Wat is nodig om goed te kunnen leren als je in een rolstoel zit, slechtziend of doof bent, gevoelig bent voor prikkels of een energiebeperking hebt? Iedere leerling of student is anders. Bij het inrichten van een leeromgeving moet je daarover nadenken. Vaak zijn kleine aanpassingen al voldoende. Van een school zonder drempels tot digitale leermiddelen die voor iedereen toegankelijk zijn, en van een prikkelarme leerplek tot lesmateriaal dat geschikt is voor leerlingen met een visuele beperking.

Gespot in de Overbetuwe

In Driel kwam Jeanne Marielle tegen die graag met haar hond dagelijks een grote ronde in het buitengebied rijdt. Ze is superblij met haar nieuwe (stoere en stabiele) aankoppelbike, **de Rehasense Paws City**. Een elektrische aankoppelunit voor aan je rolstoel. Je rijdt met je rolstoel in de klemmen, drukt op de rode knop op het stuur en activeert de ontgrendelings-schakelaar. Je hoeft zelf geen moeilijke, zware handelingen uit te voeren. De maximale snelheid is 15 km per uur en het ding heeft een kleine draaicirkel.

Deze milieuvriendelijke **transportfiets** van Medipoint staat keurig op de parkeerplaats buiten de blauwe zone!

Tijdens **Elst op Stelten** stonden deze rijbewijsvrije elektrische voertuigen te pronken.... met een verkoopvestiging in Driel; www.aah.scooters.nl

Margrethe zag in een Ronald McDonald huis deze **Wheely Rider** van de firma Winther staan. De firma biedt allerlei (bijzondere) fietsen voor kinderspeelplaatsen en scholen. Volop te koop via internet.

We zoeken....

Mensen die ons eens per twee maanden op dinsdag- of woensdagochtend willen helpen bij een NAH-café in Herveld/Andelst of Heteren

Spreekt het je aan?

Neem contact op met
Jeanne Verdijk
sgo.overbetuwe@gmail.com
06 3372 6667

Nieuwe geleidelijnen in Elst

Nieuwe geleidelijnen hoek Etos en Kleine Molenstraat in Elst

In Elst wordt gewerkt aan de geleidelijnen, dat is fijn. Hier en daar levert het wel bijzondere situaties op. Bijvoorbeeld op de hoek van Dorpsstraat en Kleine Molenstraat. Eerst waren er lijnen die klem kwamen te zitten tussen een gevel en fietssteunen, of er waren geen geleidelijnen. Daarna kwamen er witte lijnen die wel in een heel bijzondere hoek om een paal heenliep. Na ophef werd dit veranderd, de verkeerspaal werd opgeschoven. Helemaal goed dus..... Behalve als er dan busjes of fietsen op worden neergezet. Jammer dus.

Oude situatie

Situatie daarna

Nieuwe situatie

Lijn gestremd

Zo jammer!!

Bij de fietsenstalling van het station Elst zagen we ook wat nieuws

Bij het station centrumzijde geldt dat fietsen gestald moeten worden in de fietsenstalling. Voor mensen met een beperking die gebruikmaken van een driewielers is dit echter niet mogelijk, omdat deze fietsen niet passen in de reguliere stallingen. Om deze reden zijn er speciaal gemarkeerde parkeerplekken aangelegd, direct naast de stalling, die exclusief bedoeld zijn voor driewielers van mensen met een beperking. Deze maatregel is genomen om de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het station voor iedereen te verbeteren.

Het serviceteam op het station ziet er actief op toe dat deze plekken vrij blijven van obstakels en andere fietsen dan driewielers, zodat de toegankelijkheid gewaarborgd blijft.

Interview met Peter Gijsberts rolstoelbasketballer van '024 On Wheels Rolstoelbasketbal'

Door uw verslaggever Geert Flinkert

Peter is ruim twaalf jaar actief als rolstoelbasketballer en geeft ook training aan senioren en beginnende rolstoelbasketballers, iedere woensdag van 17.00 – 18.30 uur. Peter is 62 jaar, woont in Puiflijk en heeft een bedrijf Computerservice Aspan. Peter heeft in 1985 door een motorongeluk zijn rug gebroken en heeft sindsdien een incomplete dwarslaesie. Hij kan met een stok kleine afstanden lopen. Hiervoor heeft hij een enkel- en voetondersteuning. Peter heeft stevige schouders en kan zijn rolstoel met zijn bovenlichaam sturen. Zo kan hij slalommen door de verdediging van de tegenstanders.

Training

Ook in de zomerperiode trainen iedere woensdag zes of zeven rolstoelbasketballers, onder leiding van Peter. De doelstelling is 'lekker met elkaar en tegen elkaar ballen'. Techniek en basketbalregels zijn van secundair belang. De trainingen bestaan uit oefeningen en een partijtje. Ze beginnen gedurende

15 minuten met lay-ups, vanuit verschillende posities. Een lay-up wordt beschouwd als het gemakkelijkste

Rolstoelbasketbal ontstond vlak na de tweede wereldoorlog in Amerikaanse revalidatiecentra. In de militaire ziekenhuizen waren er veel jonge veteranen met ruggenmergletsels. Deze jonge mannen hadden nog steeds zin in hun leven. Ze waren het saaie ziekenhuisleven beu en verveelden zich. Daarom zochten ze naar een manier om zich te ontspannen. Stil aan begonnen ze zich uit te leven in de sport. Het rolstoelbasketbal is via Groot-Brittannië overgewaaid naar Nederland.

schot in basketbal, omdat het zo dicht bij de basket wordt genomen dat de kans op een score groot is. Na 15 succesvolle schoten wordt een andere positie voor de lay-out ingenomen. Daarna volgen diverse passingsoefeningen en 'blokken'.

Regels

Het blokken met een rolstoel is bijzonder. De rolstoel wordt gezien als een deel van de speler en dient te voldoen aan verschillende voorwaarden, zoals:

- * een beschermende horizontale stang aan de voorzijde van de rolstoel,
- * één of twee anti-tip/kiepwieltjes aan de achterkant van de rolstoel.

De rolstoelbasketballer zit vast in de rolstoel en mag niet liften.

De rolstoel lijkt een beetje op een botsauto en is tegen een stootje bestand. Versnellingen, remmen en stuurinrichtingen zijn niet toegestaan op de rolstoel.

Bij rolstoelbasketbal is het de bedoeling dat de bal door de basket

Sporten

van de tegenstander gegooid wordt. Een team heeft 24 seconden om te scoren. Als deze tijdslimiet wordt overschreden, dan krijgt de tegenpartij de bal. En zo zijn er nog wel wat regels waar de spelers zich aan dienen te houden.

Lekker recreatief bezig of wedstrijden spelen

Rolstoelbasketbal wordt in Nijmegen georganiseerd door **Stichting Koprol '024 On Wheels'** in de sporthal van de Sint Maartenskliniek, Hengstdal 3, 6574 NA Ubbergen.

Er zijn twee niveaus:

- * recreatief op woensdag van 17:00 tot 18:30 uur,
- * competitief op maandag van 20:00 tot 21:30 uur.

De rolstoelbasketballers zijn dringend op zoek naar nieuwe leden. Je kunt je aanmelden voor een kennismakingsgesprek en rolstoelen zijn te leen. Wil je een punt uit een vrije worp of een tweekanter of een driepunter scoren, kom dan eens een training van '024 Wheels Rolstoelbasketbal' in Nijmegen bezoeken. Je bent welkom!

Paradarten

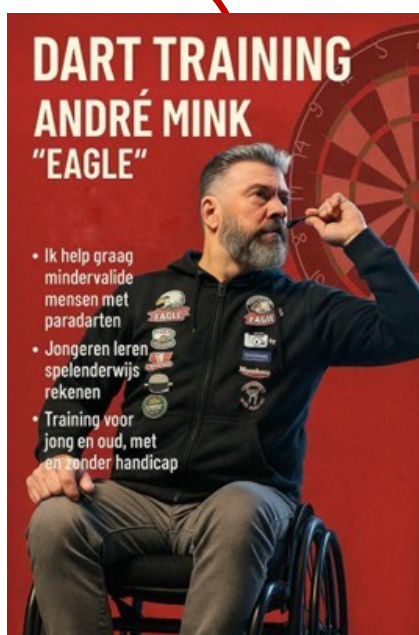
Onderstaand bericht troffen we in onze mailbox aan:

"Ik ben André Mink en woon in Stadskanaal. Darten is mijn passie en na mijn bedrijfsongeval stond het stil. Ik ben sinds vorig jaar gaan paradarten vanuit mijn rolstoel. En nu wil ik graag het paradarten nog meer op de kaart brengen. Een dartpijl gooien kan iedereen".

André is bereid om op locatie zijn verhaal te vertellen.

e-mail:

andremink12@gmail.com

OPROEP

Voor het werk van het bestuur van de SGO is het van belang goed contact te houden met de dorpskernen in de Overbetuwe.

Hierom zoeken we vertegenwoordigers vanuit de dorpskernen.

Spreekt het je aan?

Neem contact op met
Ineke Nab
secretaris@sgo-overbetuwe.nl
06 4339 2730

Speelprojecten Herveld/Andelst

Ans, Martine met zoon Jelle en Jeanne bekeken eind juli de speellocaties die door de gemeente waren aangewezen als de plek waar iedereen met een beperking mee kan doen. Er werd gezegd dat de speelplekken klaar zijn voor gebruik. Dat wilden we graag beleven. Maar het viel tegen. Voor alle 17 locaties in Herveld/Andelst hebben we onze wensen en tips aangegeven op het gebied van inclusie, het mee kunnen doen zoals ook in het beleids-/speelplan van de gemeente is opgenomen. We sloten aan bij de inloophmomenten. En keer op keer hebben we aangegeven dat het niet moeilijk of duurder is om een speeltuin voor iedereen geschikt te maken. Het is belangrijk om speelplekken inclusief te maken. Denk aan de (groot)ouders met een beperking die met hun kinderen een buurtspeeltuin in willen...

“Stel jezelf eens voor dat jouw eigen kind ergens vanaf valt of hulp nodig heeft en dat je er als ouder niet naar toe kunt.”

We zijn behoorlijk teleurgesteld dat er zo weinig mee gedaan is. En waar is het speeltoestel dat juist geschikt is voor kinderen met een beperking, behalve overal die standaard nestschommels.

Wat is het geworden op vijf aangewezen plekken met een rolstoelteken?

Verlengde Emmastraat

Er is geen berijdbaar pad, het gras is hobbelig en zeker als het lang is, is het niet berijdbaar. De betonbank is niet voor rolstoelers geschikt, de nieuwe klimtoren is leuk maar in het zand, en daarmee onbereikbaar. Er is een nieuwe nestschommel met ondergrond van zand/modder/gras (dus ongeschikt want geen mat). De jeu-de-boules baan ligt lager, is daardoor lastig om te gebruiken. De bank ernaast is niet bereikbaar.

Lotusstraat

Nou..... hier kun je een rondje rijden over de tegels met gekleurde stippen en verder kun je vanaf de zijlijn toekijken. Noch met een rolstoel, noch met een rollator kun je de heuvel op, of je moet door het gras ploegen dat lang en hobbelig is. De nestschommel staat in het zand, en is dus onbereikbaar.

Julianastraat

Blij verrast over het grote, nieuwe, berijdbare stuk, de nieuwe speelelementen, water-/zandtafel met waterpomp met grote hendel en bereikbare vlonder. Hartstikke mooi! We missen nog een pad naast de zandbak en een berijdbaar pad de heuvel op. Hoewel de helling te doen is, vraagt de ondergrond met hobbels en (lang) gras een enorme inspanning, het is ploegen om boven te komen. En we missen een pad naast de kabelbaan, zodat je daar mee zou kunnen doen. Er missen zo'n twee of drie op-/afritjes en ingangen aan de straten rondom.

Jupiterpark

Warempel, er liggen speciale matten van het pad naar en onder de nestschommel. We moesten wel graven, er ligt een dikke laag klei op inclusief groeiend gras en onkruid. Dus het is nog niet bruikbaar. De jeu-de-boulesbaan is wél toegankelijk. De bestaande zand-/waterbakken zijn niet bereikbaar en ongeschikt (zandbak). Er is heel weinig te spelen voor onze doelgroep.

Het Callaneticsplein: er zijn helaas weinig opties om mee te doen. Er is een ondergrond van kunstmatten, maar hoe kom je er? Er is geen doorgang voor rolstoelers.

De Hucht

Leuke nieuwe speelelementen, het geheel ziet er gezellig uit. Mooie kabelbaan. Maar je moet over het pad met de houtsnippers en grasvlaktes ploegen, per rolstoel is er niet veel te beleven, en waarom biedt het (houtsnipper)pad geen rondje? De wadi's met palen zijn hartstikke leuk, maar onbereikbaar per rolstoel. Er is geen enkel speciaal speeltoestel voor onze doelgroep, (wéér die nestschommel), al met al een gemiste kans. De grasvlakte is wel goed bereikbaar maar amper berijdbaar (heel hobbelig en het gras is te lang).

Elfde fotopuzzeltocht 14 september

Zondag 14 september is het weer zover. Alweer de 11e super gezellige, **gratis** puzzeltocht voor iedereen die gebruik maakt van een scootmobiel, aangepaste fiets, driewiel fiets, duo-fiets, handbike of elektrische rolstoel.

Een eenvoudige en toch verrassende puzzeltocht met bijzondere plekken in Elst en directe omgeving. Een afstand van ongeveer 13,5 km.

Deze keer hebben we Goofy om hulp gevraagd bij het maken van de foto's en vragen waardoor de opmaak er net even iets anders uit zal zien dan bij de vorige puzzeltochten.

Het principe van de SGO is iedereen doet mee, dat betekent voor onze puzzeltocht dat **begeleiding en/of begeleiders van harte welkom zijn**. Lekker gezellig met vriend, vriendin, partner of een familielid. Het maakt ons niet uit als het voor iedereen maar gezellig is.

We starten deze keer vanuit het **Wapen van Elst** en beginnen daar met een bakkie koffie/thee met appeltaart. **De inlooptijd is gewijzigd! Deze is nu vanaf 12:00 tot 12:45 uur.**

We rijden in kleine groepjes. Tijdens de tocht stellen we eenvoudige vragen, die je ter plekke moet oplossen. Onderweg is een rustplek met een verfrissing en consumptie.

Ook deze keer is het eindpunt in **De Ruimte** waar we na afloop gezellig vers gebakken pannenkoeken van Daniëlle eten.

Als je glutenvrije pannenkoeken wilt, dan kun je dit bij het aanmelden opgeven!

De winnaars worden beloond met een goed gevulde prijzenmand. Ook de poedelprijs zal niet ontbreken.

Tonio, medewerker van Kersten Hulpmiddelen, is met zijn servicebus bij de hele tocht aanwezig. Als de afstand vanuit uw dorp naar Elst te ver is, dan is ons advies om gebruik te maken van bijvoorbeeld AVAN. Of overleg met ons secretariaat.

Aanmelden voor onze Fotopuzzeltocht kan bij het **secretariaat**:

Ineke Nab: Telefoon: **06 4339 2730**

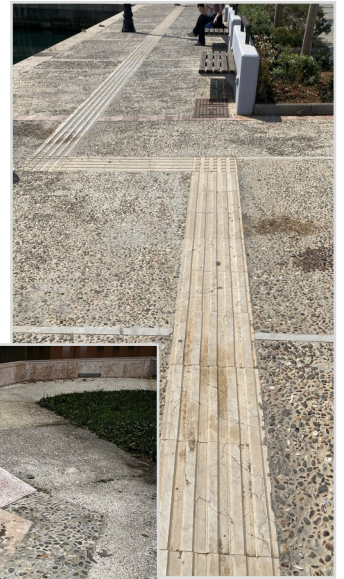
Mail: secretaris@sgo-overbetuwe.nl

Zie achterkant!!

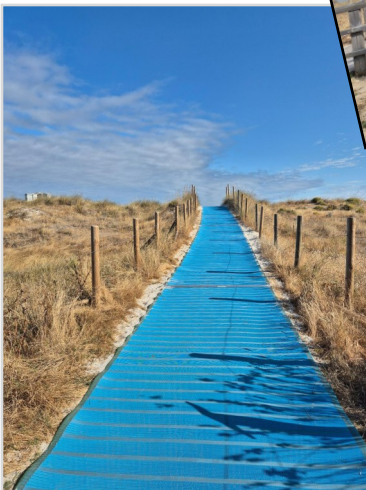
Meld je snel aan in verband met de reservering van de ruimtes en het bestellen van de consumpties.

Elders in de wereld

We krijgen van allerlei bekenden geregeld foto's toegestuurd. We zijn er hartstikke blij mee. Leuk om bijzondere voorbeelden te zien van toegankelijke stranden en natuur, sanitair, looproutes. Deze keer uit de landen Spanje, Griekenland, Zweden en Italië. Met hier zelfs een museumfoto uit Italië met daarop een antieke tillift. Ze laten zien dat in deze landen veel gedaan wordt om mensen met een beperking mee te laten genieten van het (buiten) leven. Zoals bijvoorbeeld een schaduwplek voor mensen in een rolstoel (op de foto hier is het schaduwdoek weg, want het is winter). De Italiaanse ribbellijnen in een marmeren uitvoering. Blijf vooral uw foto's sturen naar onze secretaris! LEUK!

ZONDAG 14 SEPTEMBER 2025

**11E PUZZELTOCHT
VOOR
SCOOTMOBIEL,
BIJZONDERE FIETS,
HANDBIKE,
ROLSTOEL**

**DOOR DE
OVERBETUWE**

NIEUWE LOCATIE EN TIJD

**We starten om 12 uur
met koffie en appeltaart
in Het Wapen van Elst.**

**WIN MOOIE PRIJZEN EN
EET GEZELLIG
PANNENKOEKEN**

**De tocht eindigt bij de
Ruimte, St Maartenstr 32b
in Elst. Deelname is gratis,
wel graag van te voren
aanmelden.**

**Opgeven: secretaris@sgo-overbetuwe.nl
of bel Ineke Nab 06 4339 2730**

Begeleiders zijn welkom, we fietsen in kleine groepjes

